

N:o 49.

Herr **J. Bengtsson** i Gullåkra, om antagande af ny lag angående skyldighet att deltaga i byggandet af tingshus och häradsfängelse.

Genom lag af den 26 september 1884 är, med ändring af förutvarande stadganden angående skyldigheten att deltaga i byggandet af tingshus och häradsfängelse, förordnad, att i kostnaden för uppförande och underhåll af sådan byggnad skola alla de, hvilka inom tingslaget erlägga kommunalutskylder, deltaga, för fastighet efter hela samt för andra beskattningsföremål efter en fjerdedel af derå belöpande fyrktal; uppkommer vid den beräkning bråktal, skall det bortfalla.

Huru önskligt det än må anses, att en så nyligen antagen lag icke göres till föremål för några ändringsförsök, så äro dock, enligt mitt förmenande, de olägenheter och svårigheter, som för det stora flertalet af menighetsbestyrelserna i vårt land genom denna lag framkallas, af den betydighet, att nämnda grundsats icke bör kunna anses utgöra fullgiltigt skäl för ett vidare kvarhållande, utöfver hvad nödigt är, af ifrågavarande olägenheter och svårigheter.

Enligt nämnda lag är grunden för afgifterna till tingslaget fyrktalet, med stadgad begränsning, i de kommuner, som i tingslaget ingå. Vid dessa afgifters utdebitering skall tingslaget sålunda först göra sig noga underrättadt om fyrktalssättningen inom de särskilda kommunerna, på det att alla som inom tingslaget erlägga kommunalutskylder må kunna varda debiterade afgifter för tingslagets behof. En summarisk uppgift öfver fyrktalssättningen inom de särskilda kommunerna kan emellertid endast i de fall vara för nämnda ändamål till fyllest, då de särskilda kommunerna genom sina förtroendemän benäget åtaga sig att inom kommu-

nen i vederbörlig ordning utdebitera, uppbära och till tingslaget redovisa de afgifter, som böra af inom kommunen mantalskrifne skattskyldige till tingslaget utgöras. Åtaga sig icke de särskilda kommunerna detta bestyr, hvartill de icke äro lagligen förpligtade, och hvilket såsom en tillökning i deras förutvarande bestyr är ganska betungande, synnerligen som afgifterna till tingslaget utgå efter helt andra grunder än afgifterna till kommunen, så är tingslaget hänvisadt till att med ledning af detaljerade fyrktalslängder låta debitera och uppbära dessa för sitt behof erforderliga afgifter. Detta bestyr blir då för tingslagets förvaltning så mycket mer betungande och äfven dyrbart för de skattskyldige, som det väl vanligast endast är några få hundratal kronor, som på detta sätt skulle komma att årligen af tingslaget uttagas.

Genom kongl. förordningen om landsting den 21 mars 1862 har landsting blifvit berättigadt att få för sitt behof erforderliga landstingsmedel debiterade, uppburna och redovisade i sammanhang med kronoskatterna, och har derigenom åt landstingen blifvit beredd en afsevärd förmån, utan att kronouppbördsförvaltningen derigenom blifvit i någon nämnvärd mån betungad. Enligt mitt förmenande borde icke tingslaget anses vara mindre än landstinget berättigadt till erhållande af en liknande förmån, allra helst som tingslagets utgifter, i olikhet mot landstingets, i regeln afse att fylla verkliga statsändamål, och en sådan förmån borde ock från det allmännas sida kunna utan nämnvärd olägenhet tingslagen medgifvas under vilkor att debitering och uppbörd af tingslags medel i sammanhang med kronouppbörden får ske enligt enahanda grunder, som enligt § 47 mom. 2 af landstingsförordningen äro stadgade för debitering och uppbörd af landstingsmedel.

Inom ett trängre beskattningsområde, såsom inom kommunen, må det anses vara af vigt, att de mera bofasta skattskyldige till ändamål som skola för en längre tid gagna samhälligheten få dertill bidraga i större mån än andra skattskyldige, som icke äro i så hög grad intresserade i samhällighetens gemensamma hushållsangelägenheter. Inom ett så omfattande beskattningsområde som tingslaget kan nämnda hänsyn icke vara af samma betydelse, enär det gemensamma skattebehovet der i regeln är ringa och enär skattebördan der genom fördelning på ett större antal bidragande blifver för dessa så mycket mindre känbar. För en sådan samhällighet är enkelheten i skattegrunden och i anordningarne för skattens upptagande af långt större värde än den mest sinnrika graderade skala för skattebidragens utgörande, och för min del vågar jag föreställa mig, att någon i det stora hela bättre grund för utgörandet af afgifterna till tingslaget än bevillningen icke kan utfinnas, liksom äfven

att den enklaste och bästa anordningen för dessa skattebidrags uttagande är att låta desamma debiteras och uppbäras i sammanhang med kronoskatterna.

Med stöd af hvad jag sålunda tillätit mig att korteligen anföra får jag vördsamligen föreslå, att Riksdagen ville för sin del antaga följande lag angående skyldigheten att deltaga i kostnaden för byggnad och underhåll af tingshus och häradsfängelse:

Med ändring af hvad i lagen af den 26 september 1884, angående skyldigheten att deltaga i byggandet af tingshus och häradsfängelse, är stadgadt, förordnas, att till kostnaderna för uppförande af sådana byggnader skall en hvar lemna bidrag i förhållande till den sammanlagda bevillning till staten för fast egendom eller för inkomst af kapital eller arbete, som blifvit honom i nästföret upprättade vederbörligen fastställda bevillningstaxeringslängd inom tingslaget påförd, och skola dessa bidrag, under vilkor i öfrigt som af Konungen bestämmas, på tingslagets hos Konungens befallningshafvande derom framställda begäran, under benämning *häradsmedel* genom vederbörande i sammanhang med kronoskatterna debiteras och indrifvas.

Hos lagutskottet, till hvars handläggning denna motion torde blifva hänvisad, anhåller jag vördsamt, att utskottet ville erforderligen omredigera förestående lagförslag, så att det af mig dermed åsyftade ändamålet må kunna vinnas.

Stockholm den 21 januari 1887.

Jöns Bengtsson.

Häruti instämma:

Ludvig Norrby.
från Gotland.

Lasse Jönsson.